

Tko smije, a tko ne smije uzimati oralne kontraceptive?

Lista apsolutnih i relativnih kontraindikacija, te upozorenja za upotrebu oralne hormonske kontracepcije (OHK) je duga, posebno ako je izvor te liste uputa za lijek iz kutije oralnih kontraceptiva. Zbog toga je Svjetska zdravstvena organizacija (SZO), uz podršku vodećih svjetskih kliničara s područja kontracepcije, usvojila shemu „predostrožnosti“ pri savjetovanju upotrebe OHK. Srećom, budući da je tipična korisnica OHK mlada i zdrava žena, rijetko postoje kontraindikacije za upotrebu OHK.

APSOLUTNE KONTRAIKACIJE

Lista apsolutnih kontraindikacija prema Svjetskoj zdravstvenoj organizaciji (takozvana **Kategorija 4**, *suzdržati se od upotrebe*):

- Trudnoća, laktacija do 6 tjedana nakon poroda
- Benigni i maligni tumori jetre, aktivna bolest jetre i oštećena funkcija jetre
- Diabetes mellitus s vaskularnim komplikacijama
- Karcinom dojke
- Anamneza kardiovaskularne (infarkt miokarda, bolest koronarnih arterija) ili cerebrovaskularne bolesti (inzult); komplicirana bolest srčanih zalistaka
- Anamneza tromboembolijske bolesti: plućne embolije, duboke venske tromboze, tromboflebitisa
- Nekontrolirana hipertenzija (RR >160/100)
- Migrena s neurološkim simptomima
- Dugotrajna imobilizacija donjih ekstremiteta
- Pušenje >20 cigareta/d, nakon 35. godine života

RELATIVNE KONTRAINDIKACIJE I UPOZORENJA

Kategorija 3

prema Svjetskoj zdravstvenoj organizaciji, među ostalim, spominju se i uterino krvarenje nepoznata uzroka, anamneza raka dojke, ali bez relapsa posljednjih pet godina, te bolest žučnog mjehura. Pilule ubrzavaju rast postojećih žučnih kamenaca, ali ne uzrokuju stvaranje novih.

Kategorija 2

prema Svjetskoj, zdravstvenoj organizaciji, gdje **dobrobit nadmašuje rizik**, nabrojani su pojava jakih glavobolja nakon uvođenja OHK, dijabetes bez vaskularnih komplikacija, krvni tlak od 140/100 do 159/109, karcinom cerviksa, obiteljska anamneza hiperlipidemije i infarkta miokarda.

Smatra se da je u ovih žena korist od uzimanja OHK veća od rizika za pojavu ozbiljnih medicinskih stanja.

U kategoriji 1 nabrojena su **stanja koja se danas ne smatraju nikakvom preprekom za uzimanje OHK:**

- Anamneza gestacijskog dijabetesa
- Varikozne vene
- Blage glavobolje
- Anamneza zdjelične upalne bolesti, spolno prenosive bolesti, vaginitis
- Benigna bolest dojke
- Obiteljska anamneza karcinoma dojke, endometrija ili jajnika
- Hepatitis
- Miomi
- Anamneza ektopične trudnoće
- Pretilost
- Bolesti štitnjače

- Žene s nekompliranim dijabetesom i migrenam SMIJU uzimati OHK
- Žene s preboljelim karcinomom dojke, bez relapsa u zadnjih 5 godina, SMIJU koristiti OHK.
- OHK SMANJUJE rizik za karcinom endometrijai jajnika
- Žene s epilepsijom smiju uzimati OHK jer se njihova bolest neće pogoršati zbog uzimanja kontraceptiva.

